

Brzezińska, Jadwiga

"Ekslibrisy wierszem pisane", Krzysztof Kmieć, Walter Pyka, Warszawa 2005 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 51/2, 298-299

2006

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

² *Historia etnografii polskiej*. Pod redakcją Małgorzaty Terleckiej. Wrocław 1973, 349 s.

³ O. Kolberg: *Lud, jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, tańce. Dzieła wszystkie*, t. 1–68, Wrocław, 1961–1975.

⁴ Przetaczam w tym miejscu opinię etnologa, Adama Palucha, autora wydawnictwa *Świat roślin w tradycyjnych praktykach leczniczych wsi polskiej*, Wrocław 1988, 263 s. (cytaty pochodzą ze stron: 5 i 9). Książka zawiera ogromne bogactwo materiałów statystycznych. Spośród ośmiu tysięcy informacji, pochodzących przede wszystkim z wywiadów terenowych autora i współpracowników, ankiet, materiałów archiwalnych i publikacji wyłania się obraz „zielnika” ludowego, który autor analizuje głównie na podstawie analizy statystycznej.

⁵ A. Paluch: dz. cyt.

⁶ E. H. Ackerknecht: *Medicine and Ethnology. Selected Essays*. Edited by H. H. Walsler and H. M. Koelbing. Bern, Stuttgart. Wien [1971], p. 7.

⁷ E. Szot-Radziszewska: *Sekrety ziół. Wiedza ludowa, magia, obrzędy, leczenie*. Warszawa 2005. Wydawnictwo TRIO, Wstęp, s. 7.

⁸ Tamże, *Zakończenie*, s. 231.

⁹ Tamże, s. 9.

Barbara Kuźnicka
Instytut Historii Nauki PAN
(Warszawa)

Krzysztof Kmiec, Walter Pyka: *Eklibrisy wierszem pisane*, Warszawa 2005 Wydawnictwo Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.

Z dużą radością należy powitać ukazanie się książki, poświęconej sztuce dwóch farmaceutów, z których jeden jest niezwykle utalentowanym artystą – grafikiem, a drugi utalentowanym poetą. Pierwszy z Krakowa, drugi z Popielowa, obaj poza pracą zawodową z pasją oddają się sztuce. Są sławni ze swych dokonań artystycznych. Wspólne spotkanie zaiskrzyło pomysłem o wspólnym tomiku, gdzie poezje ilustrują oryginalne kreski eklibrisów. Realizacja pomysłu okazała się niezwykle trafnym przedsięwzięciem, a to za sprawą bogatej i ciekawej osobowości obu farmaceutów.

Krzysztof Kmiec, dr farmacji, adiunkt Katedry Farmakognozji Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek senatu tej uczelni, w pracy zawodowej zajmuje się dydaktyką i pracą naukową nad badaniem działania roślin leczniczych. W poszukiwaniu nowych, nieznanych u nas roślin leczniczych zwiedził 30, głównie egzotycznych, krajów świata. Zamiłowania plastyczne łączą się u niego ściśle z fascynacją światem przyrody i wielką wrażliwością na jej piękno i bogactwo form. Równocześnie element harmonii w przyrodzie znajduje przełożenie na twórczość artysty i jego psychikę. Pra-

wość charakteru, szlachetność, skromność, bezinteresowność i życzliwość dla ludzi, znajdują swój wyraz w grafice wykonywanych ekslibrisów. Przy całej różnorodności form jest ona zawsze pełna dobrego smaku i szlachetności wyrazu.

Walter Pyka, aptekarz z Popielowa, gdzie kieruje własną Apteką „Pod Wagą”, z twórczości poetyckiej znany jest od lat. Ma w swym dorobku artystycznym wiele wygranych konkursów poetyckich i kilka wydanych tomików wierszy. Jego twórczość poetycka charakteryzuje się refleksyjnością, nowatorską formą i silną ekspresją.

Okazuje się, że połączenie twórczości obu artystów w jednym tomie pozwala na pogłębienie przeżyć emocjonalnych związanych z odbiorem ich sztuki. Obserwuje się pewne sprzężenie zwrotne w sferze doznań emocjonalnych: poezja inspiruje do przemyśleń i wyostrza uwagę na odbiór przesłania zawartego w grafice, obraz potęguje koncentrację i zrozumienie zaskakujących często konstrukcji myślowych poezji.

Staraniem Wydawnictwa Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego prezentowany tomik uzyskał piękną szatę edytorską. Dobry papier, efektowny druk tekstów, ładna grafika – sprawiają, że czytanie i przeglądanie tego dzieła stanowi przyjemne doznanie obcowania z wielką sztuką.

Dla ilustracji omawianego tomiku wybrałam dwa tematy, które nawiązują do zawodu aptekarza. Ich konwencja nie ukazuje całej gamy różnorodności poetyckiej i plastycznej znajdujących się tam utworów, nie oddaje zaskakującej pomysłowości autorów.

Jadwiga Brzezińska
(Kołobrzeg)

ŚW. KOSMA I DAMIAN W EKSLIBRYSIE

Krzysztof Kmieć, Jan Majewski: *Święci Kosma i Damian patroni farmacji jako motyw ekslibrisu*, Poznań 2005, Wydawnictwo Kontekst

Z dużym zadowoleniem należy powitać ukazanie się książki pod tytułem *Święci Kosma i Damian, patroni farmacji, jako motyw ekslibrisu*, której autorem są Krzysztof Kmieć i Jan Majewski.

Dr farm Krzysztof Kmieć, adiunkt Katedry Farmacji Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek senatu tej uczelni, jest utalentowanym artystą – plastykiem. Z wielką pasją oddaje się grafice ekslibrisów. Wykonał już ponad 2000 znaków książkowych o różnorodnej tematyce. Prezentował je na licznych wystawach krajowych i zagranicznych, uzyskał wiele nagród za swe dzieła. Jego twórczość była tematem pracy licencjackiej Joanny Przybyły, wykonanej na Uniwersytecie w Toruniu.